

Fastighets- och ägarstruktur i skogsbruket 2021

Andelen skogsmarksareal hos enskilda skogsägare som är män ökar. Det visar Skogsstyrelsens senaste ägarstatistik. Det är främst manliga skogsägare som bidrar till trenden att stora skogsägare äger alltmer skogsmark. Andelen med manligt ägande ökar på bekostnad av att samägandet minskar.

Deklarerad areal produktiv skogsmark

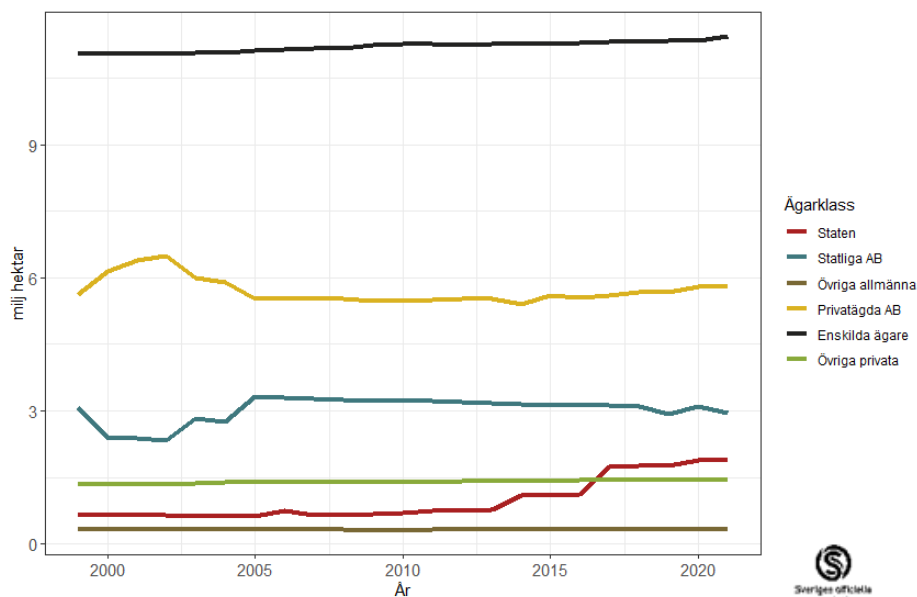
Areal deklarerad produktiv skogsmark uppgår till knappt 24 miljoner hektar, enligt 2021 års fastighetstaxering. I detta faktablad refereras genomgående till deklarerad areal produktiv skogsmark vilket är den areal som anges av fastighetsägarna själva i sin fastighetsdeklaration. Riksskogstaxeringen tillhandahåller den officiella statistiken över skogsmarksareal i Sverige.

I figur 1 nedan görs en indelning av areal deklarerad produktiv skogsmark på olika ägarklasser. Definitioner av dessa klasser finns sist i detta faktablad.

Ägarklassen enskilda ägare, som innefattar fysiska personer, dödsbon samt enkla bolag som inte är handelsbolag, äger störst areal produktiv skogsmark, knappt hälften (48 procent) 2021. Det näst största innehavet återfinns i klassen Privatägda aktiebolag (24 procent) följt av Statliga aktiebolag (12 procent) och Staten (8 procent). Övriga privata ägare och Övriga allmänna ägare har 6 respektive 1 procent av den deklarerade produktiva skogsmarken. För en liten andel kan ägarklass inte avgöras. Dessa utgör endast en väldigt liten del och har därför uteslutits i figur 1 nedan.

Utvecklingen över tid är relativt stabil enligt figur 1. I slutet av 2010-talet skedde en ökning av arealen för ägarklassen Staten. Delar av denna ökning sker framför allt från och med 2017, och kan till stor del hänföras till en rättelse av den deklarerade arealen.

Figur 1. Deklarerad areal produktiv skogsmark (miljoner hektar) med fördelning på ägarklass för hela landet, år 1999-2021

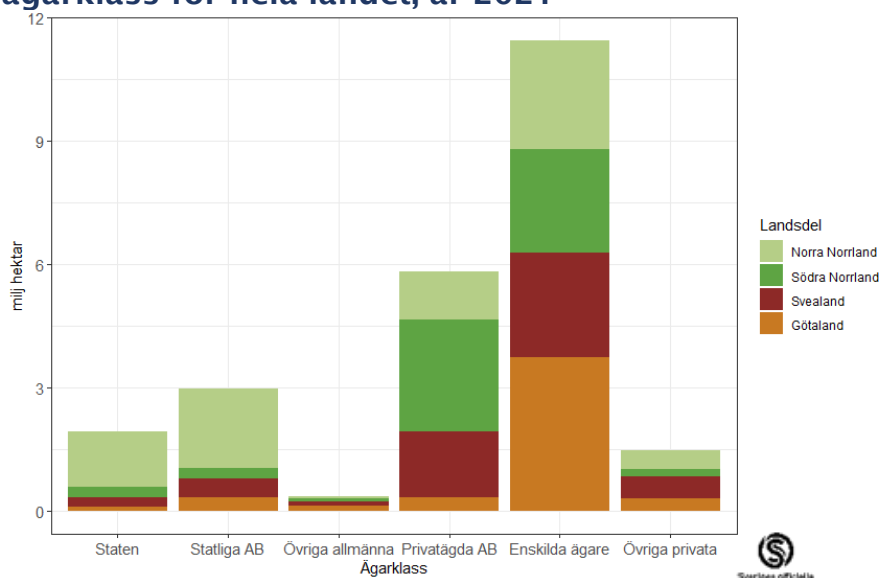

Källa: Skogsstyrelsen

Enligt figur 2 har ägarklasserna Staten (1,8 miljoner hektar) och Statliga aktiebolag (3 miljoner hektar). Dessa ägarklasser har stora delar av sitt innehav i landsdelen Norra Norrland med 70 procent respektive 66 procent. Innehavet hos Privatägda aktiebolag (5,8 miljoner hektar) främst är beläget i Södra Norrland med 47 procent. Enskilda ägare (11,4 miljoner hektar), Övriga privata ägare (1,5 miljoner hektar) samt Övriga allmänna ägare (0,3 miljoner hektar) har en relativt jämn fördelning av sitt innehav över landsdelarna.

Enligt figur 2 finns störst areal deklarerad produktiv skogsmark i Norra Norrland (7,5 miljoner hektar), och den största ägarklassen är enskilda ägare, som äger ca 35 procent. Näst störst är Södra Norrland (6,0 miljoner hektar) och här är den största ägarklassen Privatägda AB som äger ca 46 procent. I Svealand deklareraras 5,5 miljoner hektar och även här är den största ägarklassen enskilda ägare som äger ca 46 procent. I Götaland finns 4,8 miljoner hektar och den dominerande ägarklassen är enskilda ägare med 77 procent.

Figur 2. Deklarerad areal produktiv skogsmark (miljoner hektar) med fördelning på ägarklass för hela landet, år 2021

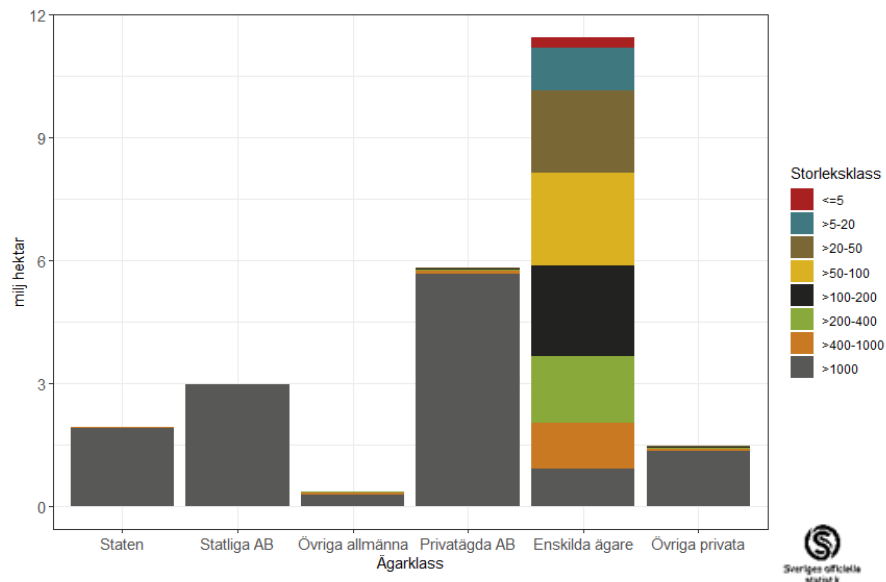

Källa: Skogsstyrelsen

Innehavets storlek

Innehavets storlek (per ägare) för olika ägarklasser har beräknats och avser i figur 3 all areal oavsett var den är belägen. År 2021 har ägarklasserna staten, statliga aktiebolag, privatägda AB och övriga privata ägare, 90 procent eller mer av sitt innehav i storleksklassen större än 1 000 hektar. Motsvarande andel för övriga allmänna ägare är 79 procent och endast sju procent för enskilda ägare.

Figur 3. Innehav av deklarerad areal produktiv skogsmark (miljoner hektar) med fördelning på ägarklass och storleksklass, år 2021

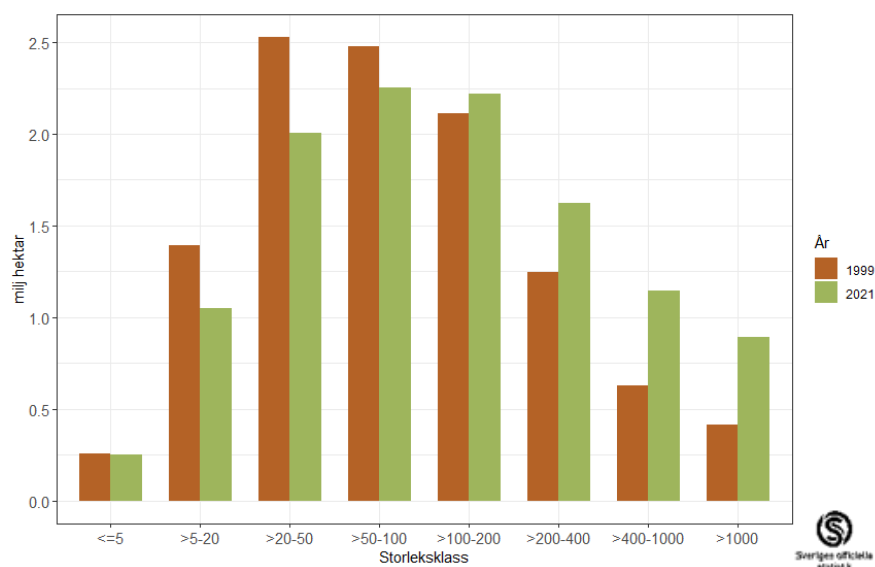

Källa: Skogsstyrelsen

Generellt, för samtliga ägarklasser, existerar två olika trender mellan åren 1999 och 2021. Den ena för storleksklasser större än 100 hektar där arealen ökar något, samt i storleksklasser mindre än 100 hektar, där arealen minskar något. Detta förklaras senare till stor del i figur 4 med förändringen hos enskilda ägare.

Enligt figur 4, minskar areal deklarerad produktiv skogsmark för gruppen enskilda skogsägare mellan åren 1999-2021. Framförallt i innehav som är större än fem hektar upp till 100 hektar medan innehavet i storleksklasserna över 100 hektar ökar. För den minsta storleksklassen, 5 hektar eller mindre syns en marginell minskning.

Figur 4. Innehav av deklarerad areal produktiv skogsmark (miljoner hektar) hos enskilda ägare med fördelning på storleksklasser, år 1999 och 2021

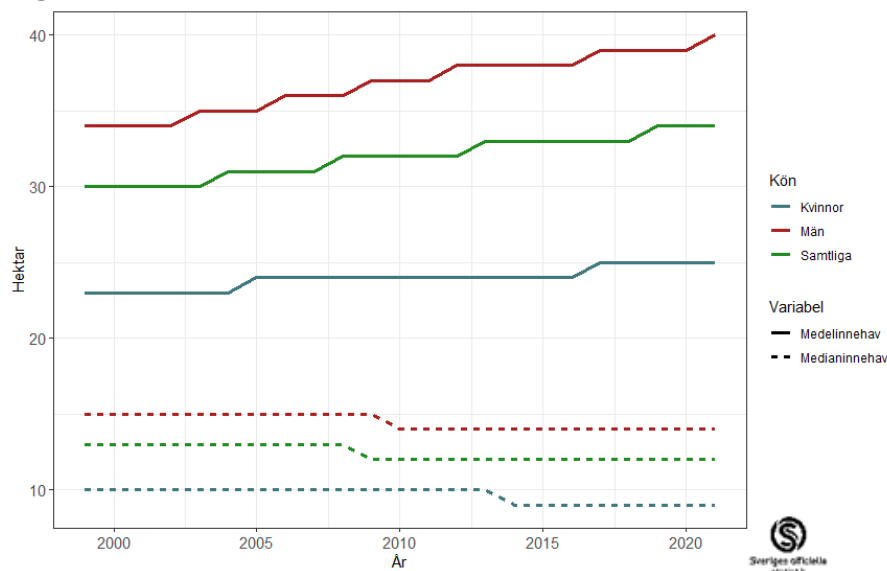

Källa: Skogsstyrelsen

1999 var det deklarerade genomsnittsinnehavet bland fysiska personer (som utgör 99 procent av de enskilda ägarna) 30 hektar medan genomsnittet 2021 är 34 hektar. Medianen, som är det storleksmässigt vanligaste innehavet, har däremot minskat från 13 hektar 1999 till 12 hektar 2021. En förklaring till dessa olika trender kan urskiljas senare i figur 6.

Det könsvisa skillnaderna illustreras i figur 5. År 2021 är medianen för män 14 hektar respektive 9 hektar för kvinnor. Under samma år är medelinnehavet för män är ca 40 hektar jämfört med kvinnornas medelinnehav som är ca 25 hektar.

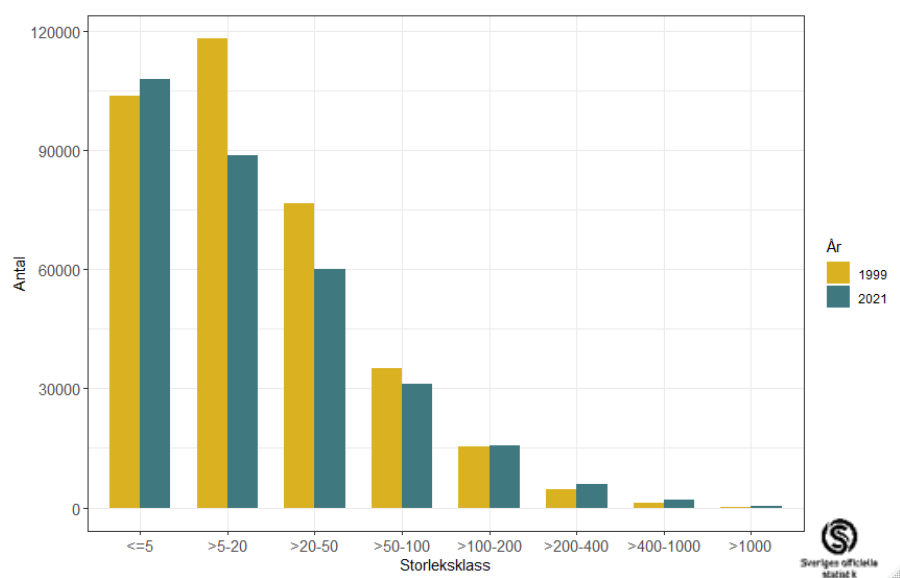
Figur 5. Medel- och medelmedianinnehav (fysiska personer) indelat efter kön, år 1999-2021

Källa: Skogsstyrelsen

I figur 6 nedan syns att antal skogsägare i den minsta storleksklassen har ökat samt en ökning i samtliga storleksklasser från >100-200 hektar och uppåt. Klasserna >5-20, >20-50 och >50-100 hektar har däremot minskat kraftigt i antal mellan 1999 och 2021. Detta kan även förklara trenden i Figur 5 om varför medelinnehavet ökar medan medianen minskar mellan åren.

Figur 6. Antal skogsägare (fysiska personer) med fördelning på storleksklasser, år 1999 och 2021

Källa: Skogsstyrelsen

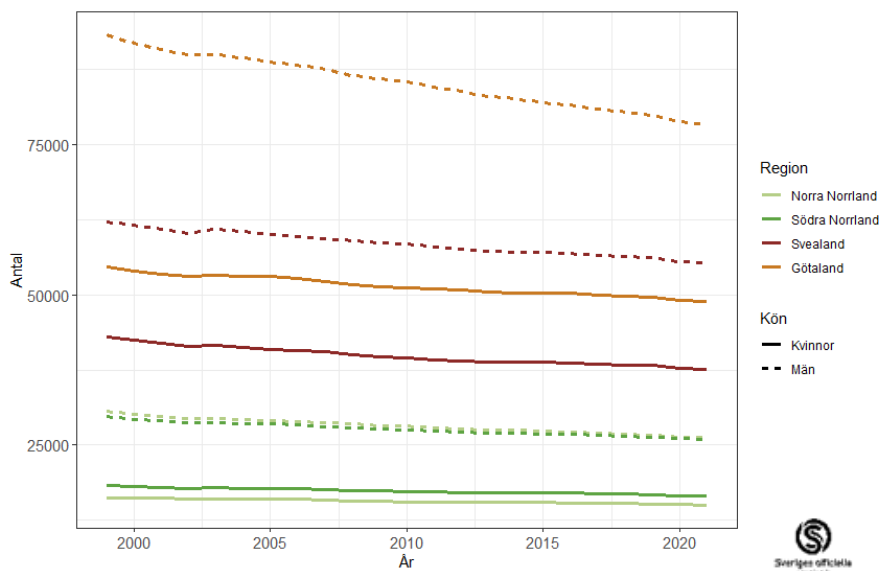
Antal skogsägare (fysiska personer)

År 1999 ägde totalt 354 288 fysiska personer skogsmark i Sverige. Antalet fysiska personer har därefter minskat och år 2021 finns det 311 479 till antalet. Av dessa var 98 procent bosatta i Sverige medan 2 procent var bosatta utomlands. Under perioden 1999 till år 2021 har den andel som är bosatt utomlands

ökat från 1 till 2 procent, eller från 3 352 till 7 177 om vi ser till antal. Den största delen av skogsägare boende utomlands är bosatta i Norden, ca 4 200 till antalet enligt senaste fastighetstaxeringen 2021.

Antal fysiska personer som är skogsägare (bosatta i Sverige) minskade mellan åren 1999 och 2021 med 46 634. Minskningen under perioden syns i samtliga landsdelar under perioden, i figur 7 visas att den största minskningen har inträffat i Götaland, där antalet skogsägande män har minskat med totalt 14 855, även antal kvinnor minskar men trenden är inte lika kraftig hos dem.

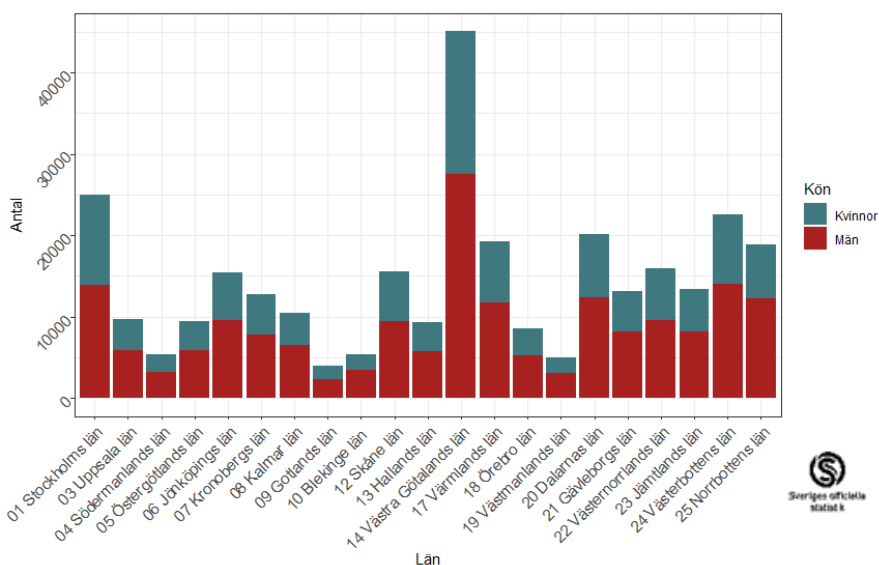
Figur 7. Antalet skogsägare (fysiska personer) med fördelning på landsdelar och kön, år 1999-2021

Källa: Skogsstyrelsen

I figur 8 visas att Västra Götaland är det län där det bor flest skogsägare, 45 040 till antalet, följt av Stockholms län med 25 019 och Västerbottens län med 22 521. Bland landets skogsägare (fysiska personer) 2021, är 60 procent män, 38 procent kvinnor och 2 procent saknar uppgift om kön. Förändringarna i könsfördelningen är små för perioden från 1999 till 2021. Även år 1999 var andelen kvinnor 38 procent medan andelen män var 61 procent och andelen okända en procent. Regionalt är variationsbredden i andelen kvinnor mellan län från 44 till 35 procent. Störst andel kvinnliga skogsägare med 44 procent finns boende i Stockholms län.

Figur 8. Antal skogsägare (fysiska personer) med fördelning på kön och bostadslän år 2021

Källa: Skogsstyrelsen

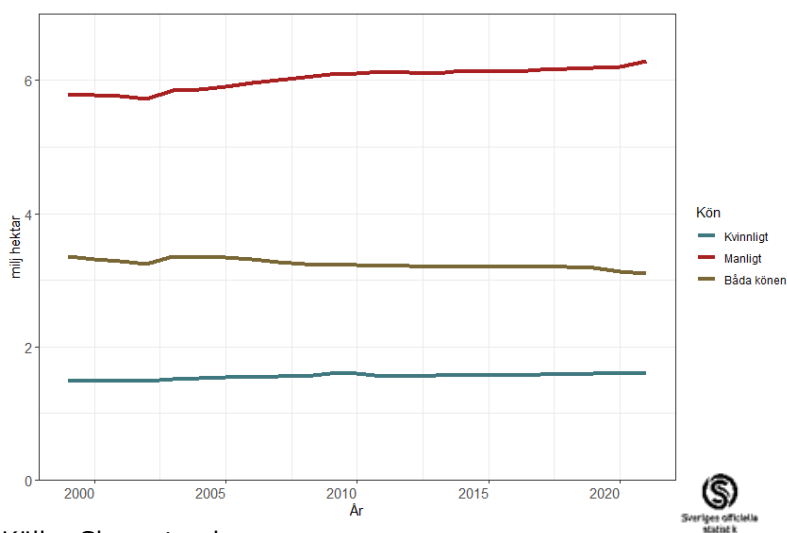
Samägande

För fysiska personer kan samägandet mellan män och kvinnor även belysas i nedanstående figur. I figur 9 redovisas de tre klasserna Kvinnligt, Manligt och Båda könen för fysiska personer där uppgift om kön finns. Äger kvinnor och män gemensamt (en eller flera) indelas dessa i klassen Båda könen, dessa äger 3,1 miljoner hektar 2021. 1,6 miljoner hektar ägs endast av kvinnor, en eller flera gemensamt i klassen Kvinnligt och motsvarande indelning görs för män i klassen Manligt, dessa äger nästan 6,3 miljoner hektar 2021.

Utvecklingen över tid visar att andelen areal deklarerad produktiv skogsmark som ägs av båda könen har sjunkit från 32 procent år 1999 till 28 procent år 2021. Samtidigt har den andel av arealen som ägs av endast män ökat från 54 procent 1999 till 57 procent 2021. Den andel av arealen där kvinnor står för hela innehavet har en liten ökning skett under perioden från 14 till 15 procent.

Regionalt finns skillnader mellan olika län och där spretar även utvecklingen för åren 1999 till 2021 något i förhållande till utvecklingen för hela landet.

Figur 9. Deklarerad areal produktiv skogsmark (miljoner hektar), ägd av (fysiska personer) med fördelning på samägande, år 1999-2021

Källa: Skogsstyrelsen

Skogsägarnas ålder

Under perioden 1999 till 2021 har skogsägarnas medelålder (fysiska personer) ökat från i medeltal 55 till 61 år oavsett kön. Regionalt finns vissa skillnader mellan län avseende medelålder och variationsbredden för 2021 är en medelålder från 60 år till 63 år.

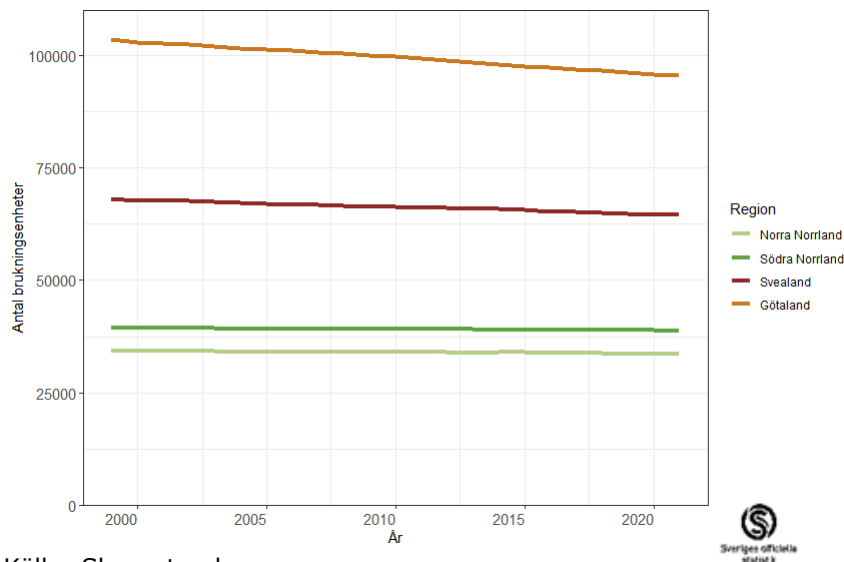
Brukningensheter

En brukningsenhet utgörs av den produktiva skogsmark inom en kommun som tillhör samma ägarkonstellation. En korrigering har gjorts av hela serien i tabell 05. Antal brukningsenheter efter region och ägarklass. År 1999-2020, i Skogsstyrelsens statistikdatabas. Detta på grund av ett bearbetningsfel. Vid senaste publiceringen 2020 angavs exempelvis antalet brukningsenheter uppgå till 268 986 men antalet har korrigerats till 232 928.

Antal brukningsenheter i Sverige mellan 1999 och 2021 har minskat från 245 583 till 232 389.

I figur 10 illustreras antalet brukningsenheter landsdelsvis, Götaland har nästan tre gånger så många brukningsenheter som Norra- eller Södra Norrland. Svealand har nästa dubbelt så många som det norrländska landsdelarna.

Figur 10. Antal brukningsenheter med fördelning på landsdelar, år 1999-2021

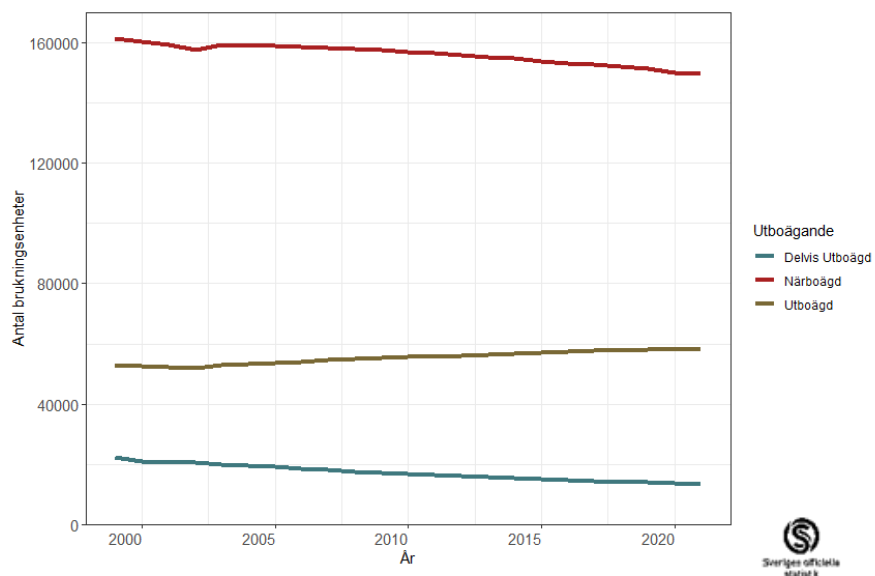

Källa: Skogsstyrelsen

Enligt figur 11 har antal brukningsenheter som ägs av fysiska personer har minskat under perioden 1999 till 2021 från drygt 236 000 till knappt 222 000. Brukningsenheterna ägda av fysiska personer kan indelas i utboägd, närboägd och delvis utboägd utifrån var ägaren bor i relation till var brukningsenheterna ligger. Definitioner av utboägande finns på Skogsstyrelsens hemsida [Fastighets- och ägarstruktur i skogsbruk](#).

Under perioden 1999 till 2021 ökade antal utboägda brukningsenheter från 22 procent till 26 procent medan antal delvis utboägda brukningsenheter minskade från 9 till 6 procent 2021. Antalet närboägda brukningsenheter minskade något under perioden men andelen närboägda brukningsenheter är däremot under perioden konstant, 68 procent vid jämförelse mellan år 1999 och år 2021.

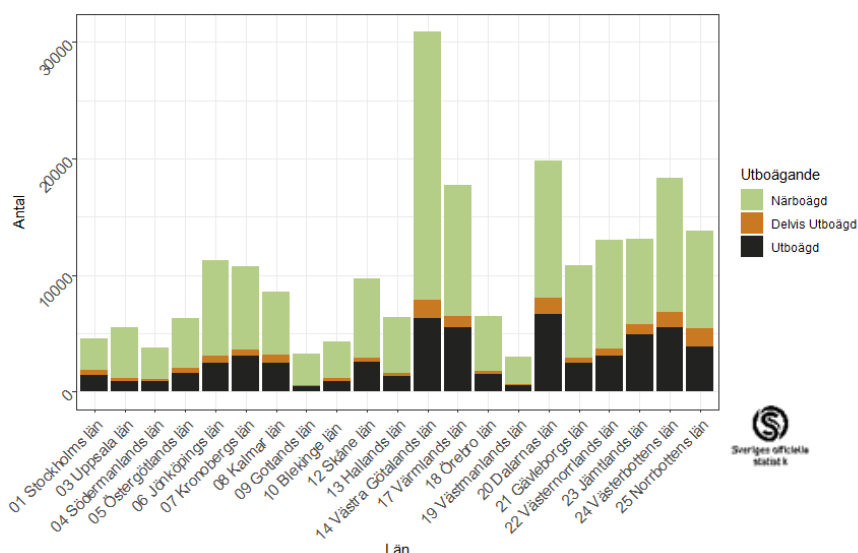
Figur 11. Antal brukningsenheter med fördelning på utboägande, år 1999-2021

Källa: Skogsstyrelsen

Regionalt finns skillnader mellan län avseende utboägande. Enligt figur 12 finns störst andel utboägande i Jämtlands län med 37 procent följt av Dalarna med 34. Störst andel närboägande finns 2021 i Gotlands län med 82 procent följt av Uppsala län med 79 procent.

Figur 12. Antal brukningsenheter med fördelning på utboäggande och län år 2021

Källa: Skogsstyrelsen

Skogsägande per kommun

I Skogsstyrelsens databas finns även statistik om deklarerad produktiv skogsmark per kommun i 1000-tals hektar. Areal deklarerad produktiv skogsmark i kommuner kan variera mycket mellan olika år och ett fåtal kommuner i Sverige har ingen deklarerad produktiv skogsmark.

Största deklarerade skogsmarksarealen bland kommuner i Sverige år 2021 har Gällivare kommun med mer än 736 000 hektar följt av Strömsund och Jokkmokk kommun med 663 000 respektive 638 000 hektar.

Flest antal markägare som äger mark i kommunen har Skellefteå med 7 240 st fördelat på 5 040 brukningsenheter följt av Örnsköldsvik 5 595 st fördelat på 3 904 brukningsenheter och Gotland med 4 876 st fördelat på 3 352 brukningsenheter. Största median brukningsenheterna ibland sveriges kommuner 2021, återfinns i Kiruna 106 hektar, följt av Pajala 85 hektar och Sorsele 76 hektar. För mera kommunvis statistik se [Skogsstyrelsens statistikdatabas](#).

Indelning i ägarklasser

Staten

Svenska statliga myndigheter, fonder, stiftelser med mera i vars uppdrag ingår att förvalta statlig svensk skogsegendom. Exempelvis Fastighetsverket, Fortifikationsverket, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen.

Statliga aktiebolag

Aktiebolag vars aktier till mer än 50 procent förvaltas av det svenska Regeringskansliet, exempelvis Sveaskog AB.

Övriga allmänna ägare

Svenska kommuner, landsting och regioner samt av dessa ägda aktiebolag (mer än 50 procent av aktierna), stiftelser, fonder med mera.

Privatägda aktiebolag

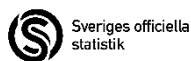
Aktiebolag som inte är statsägt aktiebolag och inte heller av kommuner eller landsting ägda aktiebolag enligt definition under Övriga allmänna ägare.

Enskilda ägare

Fysiska personer, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag.

Övriga privata ägare

Religiösa samfund inklusive Svenska kyrkan, stiftelser, fonder med flera som inte ingår i allmänna ägare. Ekonomiska och ideella föreningar, bysamfälligheter, gemensamhetsskogar, allmänningar, besparingsskogar, häradsallmänningar, pensionsfonder.

Sveriges officiella
statistik

Statistiken är producerad av Skogsstyrelsen som ansvarar för officiell statistik inom området.

Produktnummer: JO1405. Serie: JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Utkom den 24 maj 2022

Kontakt: Martin Nylander

Telefon: 090-158302

E-post: martin.nylander@skogsstyrelsen.se